

**FINSTRÖMS
KOMMUN**

UTBILDNINGSTADGA

Barnomsorg och grundskola

Landskapslag om barnomsorg och grundskola på Åland 2020:32

med efterföljande ändringar

Godkänd av invånarnämnden den 7.2.2023 § 8

Antagen av kommunfullmäktige § 26/4.5.2023

Ersätter utbildningsstadga 1.1.2021

Innehåll

Inledning.....	2
1 Distrikt och enheternas placering.....	3
1.1 Daghemmets och fritidshemmets placering.....	3
1.2 Grundskolornas placering	3
1.3 Indelning skoldistrikt.....	4
2 Förvaltning och delegering	5
2.1 Förvaltning	5
2.2 Delegering	6
2.3 Rutiner för samarbetet mellan barnomsorg och grundskola	8
2.4 Rutiner för samarbetet mellan kommunens utbildningsverksamhet och berörda instanser och andra kommuners utbildningsverksamhet och aktörer	8
Ansökning och inskrivning.....	8
2.5 Rutiner för ansökning om barnomsorg och fritidshemsverksamhet.....	8
2.6 Inskrivning av elever och förverkligande av undervisningen i grundskolan.....	9
2.7 Inskrivning av elever och förverkligande av förberedande undervisning.....	9
2.8 Anmälan till och förverkligande av grundskoleutbildning för andra än läropliktiga.....	10
Grundskola och undervisning.....	11
2.9 Eleverna valfria ämnen	11
2.10 Elevernas rätt till frånvaro.....	11
2.11 Flexibel undervisningsform	11
2.12 Undervisning i särskilda situationer	12
Barn- och elevhälsans organisation.....	13
Skolskjuts och inkvartering.....	14
2.13 Elevskjuts.....	14
2.14 Inkvartering	15
3 Barns och elevers delaktighet.....	16
4 Hemundervisning.....	16
4.1 Anmälan	16
Rutiner för utvärdering	17

Inledning

Kommunfullmäktige ska anta en utbildningsstadga för barnomsorgen och grundskolan.

Utbildningsstadgan ska innehålla de allmänna grunderna för barnomsorgens och grundskolans verksamhet. Utbildningsstadgan ska skickas till landskapsregeringen för kännedom.

I enlighet med 32 § LF (2020:99) om barnomsorg och grundskola ska följande beskrivas i kommunen utbildningsstadga:

- daghemmens placering,
- indelningen i skoldistrikt och skolornas placering,
- uppgiftsbeskrivning för det kommunala organ som ansvarar för barnomsorg och grundskola och för de tjänstemän och arbetstagare som är underställda organet,
- kommunens delegering av beslutanderätt i frågor som gäller barnomsorg och grundskola,
- rutiner för samarbetet mellan barnomsorg och grundskola,
- rutiner för samarbetet mellan kommunens utbildningsverksamhet och berörda instanser och andra kommuners utbildningsverksamhet och aktörer,
- rutiner för ansökning om barnomsorg,
- inskrivning av elever och förverkligande av undervisningen i grundskolan,
- inskrivning av elever och förverkligande av förberedande undervisning,
- anmälan till hemundervisning,
- anmälan till och förverkligande av grundskoleutbildning för andra än läropliktiga,
- ordnandet av skolskjuts och inkvartering,
- en precisering av vilka typer av tjänster som finns i barnomsorgen och i grundskolan,
- barn- och elevhälsans organisation,
- de främmande språk som är valfria läroämnen för eleverna i grundskolan,
- rutiner för elevernas val av valfria läroämnen,
- elevernas rätt till frånvaro från skolgången,
- rutiner för hur barn och elever ska höras i frågor som berör dem,
- kommunens beredskap att vid behov ordna flexibla undervisningsformer och undervisning i särskilda situationer samt
- utvärdering av hemundervisade barn.

1 Distrikt och enheternas placering

1.1 Barnomsorgens verksamhet och placering

Text

Barnomsorg bedrivs genom daghemsverksamhet och fritidshemsverksamhet.

I Finströms finns tre daghem samt ett gruppfamiljedaghem för barn under skolåldern. Barnomsorg tillhandahålls för de barn som har sin hemort i kommunen samt för barn vilka har kommunen som vistelsekommun vars vårdnadshavares arbete, studier eller motsvarande skäl är grunden för bosättning i kommunen trots att kommunen inte är barnets hemkommun enligt lagen om hemkommun.

Emkarby daghem, beläget i Emkarby Rno 18:0

Godby daghem, beläget i Godby på tomt 1 kvarter 99

Pålsböle daghem, beläget i Pålsböle Rno 1:26

Gruppfamiljedaghemmet **Trollebo**, beläget i Godby på tomt 3 kvarter 11

Kommunen kan även anordna barnomsorg i familjedagvård.

Källbo fritidshem, beläget i Godby på tomt 1 kvarter 99

I kommunen ordnas lagstadgad fritidshemsverksamhet för i första hand eleverna i årskurserna 1-2. Fritidshemsverksamheten är öppen under läsårets skoldagar. Fritidshemsverksamheten ordnas i fritidshemsverksamhetens egna lokaler. Om fler än fem barn behöver hålls fritidshemmet öppet lov dagar och efter vårterminens slut fram till midsommar. Fritidshemsverksamheten öppnar för terminen veckan innan skolstart

1.2 Grundskolornas placering

I enlighet med 82 § del III i LBG ska skolornas placering och kommunikationerna beaktas så att elevernas skolresor blir så trygga och korta som möjligt.

Källbo skola åk 1-6, belägen i Godby på tomt Rnr 5:114.

Godby högstadieskola (GHS) åk 7-9 är belägen i Godby, tomt Rnr 6

1.3 Indelning skoldistrikt

Enligt 82 § i del III i LBG utgör kommunen ett skoldistrikt. Kommunen kan vid behov delas in i flera skoldistrikt så att det finns en skola i varje distrikt. Ett skoldistrikt kan vara gemensamt för två eller flera kommuner.

I Finström ordnas grundskoleundervisningen för elever i åk 1-6 vid **Källbo skola**. Finströms kommun omfattar ett distrikt.

Norra Ålands utbildningsdistrikt (NÅUD) med medlemskommunerna; Finström, Geta, Saltvik Sund och Vårdö ordnar undervisning för distriktets elever i grundskolans åk 7-9. Undervisningen bedrivs i distriktets gemensamma skola, **Godby högstadieskola**.

Norra Ålands utbildningsdistrikt kf: s utbildningsverksamhet omfattar förutom grundskolans högstadieundervisning åk 7-9, grundskolans mångprofessionella stöd i specialklass åk 1-9, distriktets barn- och elevhälsa, speciallärare inom barnomsorgen, grundskoleutbildning för andra än läropliktiga, träningsundervisningen med tillhörande specialfritidshemsverksamhet, NÅUD:S förvaltning samt medlemskommunernas undervisningsförvaltning för Finström, Geta, Sund och Vårdö. Därutöver finns möjlighet till annan verksamhet enligt särskilda avtal.

Kommunalförbundets verksamhet regleras i ett grundavtal, godkänt av samtliga

2 Förvaltning och delegering

2.1 Förvaltning

Om förvaltningen av kommunens utbildningsverksamhet gäller vad som bestäms i eller med stöd av kommunallagen för landskapet Åland, om undantag inte görs i LBG eller i den landskapsförordning som utfärdats med stöd av den.

Förvaltningen av kommunens utbildningsverksamhet samt de särskilda uppgifter som ankommer på kommunen enligt denna lag sköts av en nämnd eller av kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Om förvaltningen av hela eller en del av den kommunala utbildningsverksamheten sköts av ett kommunalförbund ska kommunalförbundet utse ett organ som sköter förvaltningen av den del av den kommunala utbildningsverksamheten som kommunalförbundet sköter och som enligt denna lag ankommer på kommunen. Bestämmelser om samarbete mellan kommuner finns i 12 kap. i kommunallagen.

Förvaltningen av utbildningsverksamheten inom barnomsorgen, grundskolan åk 1-6 samt de särskilda uppgifter som ankommer på kommunen enligt LL om barnomsorg och grundskola handhas av **kommunens invånarnämnd** i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Invånarnämndens uppgifter och verksamhet regleras genom en förvaltningsstadga för Finströms kommun § 51 samt kap. 7. Till nämndens uppgifter hör att leda och utveckla, samordna, uppfölja och utvärdera utbildningsverksamheten inom barnomsorg och grundskola. Till verksamhetsområdet hör även hemvårdsstöd i enlighet med LL om hemvårdsstöd. Norra Ålands utbildningsdistrikt handhar förvaltningen och övervakningen av högstadiet samt andra uppgiftsområden som ankommer på förbundet enligt avtal.

Utbildningsförvaltningen i kommunen leds av en förvaltningschef; **utbildningschefen**.

Förvaltningsområdena underlydande verksamheter styrs av verksamhetschefer;

daghemsföreståndare och **skolföreståndare**. Verksamhetsområdena underlydande enheter leds av enhetschefer. Förvaltningschefens- och verksamhetschefernas uppgifter beskrivs i kommunens förvaltningsstadga.

Barnomsorgen inklusive fritidshemsverksamheten leds av en **daghemsföreståndare**.

Barnomsorgens daghem leds av **vice daghemsföreståndare** och fritidshemsverksamheten av en **ledande fritidspedagog**.

Källbo skola leds av en **skolföreståndare**.

Norra Ålands utbildningsdistrikt handhar förvaltningen och övervakningen av högstadiet samt andra uppgiftsområden som ankommer på förbundet enligt avtal.

Godby högstadieskola leds av **rektor**. Rektorn leder och ansvarar för verksamheten och dess utveckling, är chef för personalen, beslutar om enhetens inre organisation och resursfördelning

2.2 Delegering

I utbildningsstadgan kan bestämmas att en uppgift som enligt LBG eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ska skötas av en nämnd, en viss tjänsteman eller av ett organ inom ett kommunalförbund, kan delegeras till en annan kommunal nämnd, tjänsteman eller till ett annat organ inom ett kommunalförbund.

Delegering kan inte göras gällande:

- godkännande av en arbetsplan
- begränsning av rätten för en elev i grundskolan att delta i undervisningen
- antagning eller överflyttning av en elev i grundskolan till mångprofessionellt stöd utan vårdnadshavarens samtycke.

Anställningar

Beslutsorgan	Tjänst
Invånarnämnden	Daghemsföreståndare och skolföreståndare
Beslutande	Personal
Utbildningschef	Vice daghemsföreståndare, ledande fritidspedagog, lärare i grundskolan, övrig personal inom skolan över 3 månader.
Daghemsföreståndare barnomsorg	Barnomsorgspersonal och övrig personal inom barnomsorgen över 14 dagar.
Skolföreståndare	Personal inom Källbo skola upp till 3 månader.
Vice daghemsföreståndare/ ledande fritidspedagog	Tillfällig personal samt vikarier på sin enhet, upp till 14 dagar.

Utbildningschefens beslutanderätt

Beredande tjänsteman i utbildningsfrågor och föredragande i nämnden

Har det övergripande och samordnande ansvaret för utbildningsverksamheten

Avger utlåtanden i utbildningsverksamhetens frågor till kommunala organ

Besluta om direktiv och anvisningar för utbildningsverksamheten

Kallar till möten för kommunens utbildningsansvariga tjänstemän

Besluta om skolgång i annan kommun

Upphandling av elevskjutsar

Enligt lag:

Överföringar till mångprofessionellt stöd i enligt LL 2020:32

Antar elever till grundskoleutbildning för andra än läropliktiga LL2020:32

Besluta om hemundervisning i enlighet med LL 2020:52

Daghemsföreståndarens beslutanderätt

Beredande tjänsteman i ärenden som rör barnomsorgen i invånarnämnden
Budgetansvar för barnomsorgen och fritidshem
Besluta om anskaffningar och entreprenader inom ramen för givna budgetmedel samt upphandlingsdirektivets bestämmelser
Ingå avtal gällande löpande verksamhet inom ramen för givna budgetmedel och med uppsägningstid om högst ett år
Bereder utlåtande i barnomsorgsfrågor till kommunala organ
Bereder direktiv och anvisningar inom barnomsorgen
Beviljar platser inom barnomsorgen och fritidshemsverksamheten
Besluta om daghemmens stängningar och öppethållningstider

Skolföreståndarens beslutanderätt

Bistår utbildningschefen i beredning av ärenden som rör grundskolan åk 1-6 i invånarnämnden
Budgetansvar för Källbo skola
Besluta om anskaffningar och entreprenader inom ramen för givna budgetmedel samt upphandlingsdirektivets bestämmelser
Ingå avtal gällande löpande verksamhet inom ramen för givna budgetmedel och med uppsägningstid om högst ett år
Bereder utlåtande i skolfrågor gällande grundskolans åk 1-6 till kommunala organ
Bereder direktiv och anvisningar inom grundskolan åk 1-6
Beviljar platser inom grundskolan åk 1-6
Antar elever till språkprogrammet
Beslutar i frågor rörande elevskjuts i enlighet med utbildningsstadgan
Enligt lag:
Beslutar om specialpedagogiskt stöd och stödformer enligt LL 2020:52
Beslutar i frågor som rör disciplinära åtgärder enligt LL 2020:52
Antar elever till förberedande undervisning enligt LL 2020:52

Vice föreståndare/ ledande fritidspedagog beslutanderätt

Bistår barnomsorgens föreståndare i beredningen i ärenden som rör verksamheten
Budgetansvar för enheten
Besluta om anskaffningar och entreprenader inom ramen för givna budgetmedel för enheten samt upphandlingsdirektivets bestämmelser
Enligt lag:
Beviljar specialpedagogiskt stöd och stödformer enligt LL 2020:52

Administratör / Ledande fritidspedagog

Tjänstemannabeslut
Fastställa barnomsorgsavgifter
Fastställa fritidshemsavgifter
Fastställa hemvårdsstöd enligt lag

2.3 Rutiner för samarbetet mellan barnomsorg och grundskola

Kommunen ska då den organiserar barnomsorgen och grundskoleutbildningen samarbeta med de instanser som ansvarar för idrott och kultur, barnskydd och annan socialvård, rådgivningsverksamhet och övrig hälso- och sjukvård samt med andra kommuners utbildningsverksamhet och aktörer.

Beskrivs närmare i verksamheternas arbetsplaner.

Ålands hälso- och sjukvård, ÅHS -skolhälsovård, tandvård och barnrådgivning samt samarbete med **Kommunernas socialtjänst kf.**, KST enligt barn- och elevhälsoplanen.

2.4 Rutiner för samarbetet mellan kommunens utbildningsverksamhet och berörda instanser och andra kommuners utbildningsverksamhet och aktörer

Samarbete med andra kommuner, kommunalförbund och myndigheter i utvecklings- och verksamhetsfrågor, utvärderingar, nyttjandet av tjänster och dylikt.

Ansökning och inskrivning

2.5 Rutiner för ansökning om barnomsorg och fritidshemsverksamhet

Ansökan om barnomsorgsplats ska göras av vårdnadshavare. Ansökan till barnomsorgen sker kontinuerligt under året, men en ansökningsperiod inför hösten görs veckorna 9-11.

Antagning av barn till barnomsorgen och fritidshemsverksamheten görs av daghemsföreståndaren.

2.6 Inskrivning av elever och förverkligande av undervisningen i grundskolan

Varje läropliktigt barn ska erbjudas möjlighet att uppfylla sin läroplikt i grundskolan i sin hemkommun eller i en motsvarande skola för syn- och hörselskadade barn. Kommunen ska även ordna grundskoleundervisning för barn som inte har sin hemkommun på Åland om barnet på grund av sina vårdnadshavares arbete, studier, sjukdom eller motsvarande skäl är bosatt i kommunen. Av särskilda skäl ska kommunen även ordna grundskoleundervisning för andra barn som vistas i kommunen.

Inskrivning av elever till grundskolan sker kontinuerligt under året. En gemensam inskrivning inför höstterminen sker under våren och plats i kommunens skola fattas av skolförståndaren.

Plats i mångprofessionellt stöd i specialklass eller träningsundervisning beviljas av utbildningschefen.

På ansökan av vårdnadshavare kan elev beviljas skolgång i annan kommun eller skoldistrikt av särskilda skäl. Anhållan görs till utbildningschefen.

2.7 Inskrivning av elever och förverkligande av förberedande undervisning

Kommunen ska enligt behov ordna förberedande undervisning för en nyanländ elev med ett annat modersmål än svenska. Efter den förberedande undervisningen kan eleven få ämnesspecifik stödundervisning i svenska.

För nyanlända elever i läropliktsåldern som inte har kunskaper i svenska för att tillgodogöra sig undervisningen ska kommunen ordna förberedande undervisning under minst två och högst fyra terminer.

Vilka elever som deltar i förberedande undervisning skall avgöras som en helhetsbedömning om elevens språkkunskaper räcker för den allmänna undervisningen. För varje elev i förberedande undervisning skall ett individuellt studieprogram uppgöras.

Beslut om antagande till förberedande undervisning samt val av lärokurs i svenska fattas av skolans föreståndare efter att hört vårdnadshavarna. Den förberedande undervisningens innehåll beskrivs i skolans arbetsplan.

2.8 Anmälan till och förverkligande av grundskoleutbildning för andra än läropliktiga

Grundskoleutbildningen för personer som har passerat läropliktsåldern har som särskilt mål att med beaktande av elevens livserfarenhet, situation, ålder samt språkliga och kulturella bakgrund ge eleven en möjlighet att förvärva de kunskaper och färdigheter som ingår i grundskoleutbildningen och förbättra sin lärandeförmåga och sina förutsättningar för fortsatta studier.

En person som har sin hemkommun på Åland, har passerat läropliktsåldern och saknar avgångsbetyg från grundskolan har rätt att avlägga hela eller delar av grundskolans lärokurs.

NÅUD administrerar grundskoleutbildningen för andra än läropliktiga genom köptjänst från Ålands folkhögskola.

Landskapsregeringen har fastställt en blankett för anmälan till slutskedet av grundskoleutbildningen. Blanketten fylls i tillsammans med skolans elevhandledare, utbildningschefen eller kontaktperson vid AMS eller Visa vägen. Anmälningsblanketten lämnas till utbildningschefen som beviljar plats och kontaktar Ålands folkhögskola, som antar studerande till utbildningen.

Grundskola och undervisning

2.9 Eleverna valfria ämnen

I grundskolan ges undervisning i läroämnen som dels är gemensamma för alla elever, dels valfria för den enskilda eleven.

De gemensamma läroämnena är svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik, biologi, geografi, kemi, fysik, omgivningskunskap, samhällskunskap, historia, religions- och livsåskådningskunskap, hälsokunskap, elevhandledning, hemkunskap, idrott, bildkonst, musik och slöjd.

Utöver de gemensamma läroämnena svenska och engelska ska eleven under grundskoletiden ges möjlighet att välja minst två språk som valfria ämnen. Kommunen beslutar vilka av språken finska, franska, ryska, spanska och tyska som tillhandahålls som valfria ämnen.

Kommunerna kan som valfritt läroämne erbjuda elever med ett annat hemspråk än svenska undervisning i elevens hemspråk, om hemspråksundervisningen utgör en förutsättning för elevens inläring av svenska språket.

I Källbo skola erbjuds möjlighet för eleverna att som valfritt A2- språk välja finska från och med årskurs 5. Elevernas språkval ska ske senast inom mars månad.

I Godby högstadieskola erbjuds finska som A2- språk och finska, tyska och spanska som B1 -språk från åk 7. För att inleda språkundervisningen i ett B1-språk krävs minst 12 elever i språkgruppen.

Avbrytandet / byte av ämne sker på anhållan av vårdnadshavare och elev till skolföreståndaren. Pedagogisk bedömning görs av undervisande lärare, behandlas i elevhälsogruppen och beslut fattas av skolföreståndaren.

2.10 Elevernas rätt till frånvaro

En elev som fullgör sin läroplikt i grundskolan har närvaroplikt och ska utföra sina uppgifter samvetsgrant.

Om en elevs rätt till frånvaro från skolgången bestäms i utbildningsstadgan.

Om elevs tillfälliga ledighet från skolgång på ansökan av vårdnadshavare fattas besluten av följande:

- Elevens klasslärare kan bevilja ledighet för en till tre skoldagar i följd.
- Skolföreståndaren kan bevilja ledighet för fyra till femton dagar.
- Ledigheter över femton dagar kan beviljas av utbildningschefen.

2.11 Flexibel undervisningsform

Med flexibel undervisningsform avses individanpassad undervisning, lärande och stöd för utveckling som ordnas i enlighet med den allmänna läroplanen i en alternativ lärmiljö. Syftet med flexibel

undervisningsform är att minska avbrotten i grundskoleutbildningen och förbättra elevens möjligheter att få ett avgångsbetyg.

Flexibel undervisningsform förutsätter inte ett beslut om anpassad lärokurs. Skolföreståndaren eller rektorn beslutar om flexibel undervisningsform på ansökan av eleven eller elevens vårdnadshavare eller på initiativ av skolan.

Undervisningen ordnas i små grupper i skolan, på arbetsplatser eller i andra lärmiljöer med hjälp av sektorsövergripande samarbete och stöd- och rådgivningstjänster.

I Källbo skola ordnas flexibla undervisningsform i första hand som smågruppsundervisning eller lärare för enskild elev i skolan eller utanför skola i annan lärmiljö.

2.12 Undervisning i särskilda situationer

En elev som på grund av psykiska eller fysiska hälsoskäl inte kan gå i skolan har rätt till undervisning i särskilda situationer. Syftet med undervisningen i särskilda situationer är att upprätthålla lärandet då eleven vårdas eller rehabiliteras. [\(2020/52\)](#)

Huvudmannen för skolan där eleven är inskriven ansvarar för undervisningen. Skolföreståndaren eller rektorn beslutar om undervisning i särskilda situationer på ansökan av eleven eller elevens vårdnadshavare eller på initiativ av skolan.

I Källbo skola ordnas flexibla undervisningsarrangemang med hjälp av lärare för enskild elev för de perioder eleven vårdas eller rehabiliteras. Undervisningen beskrivs i ett åtgärdsprogram som görs upp av den ansvariga läraren tillsammans med berörda lärare och personal inom barn- och elevhälsan. Åtgärdsprogrammet ska innehålla en plan för hur eleven ska återgå till allmänundervisningen.

Barn- och elevhälsans organisation

Barn- och elevhälsan ska arbeta förebyggande och främjande samt upprätthålla barnens och elevernas utveckling och lärande, goda psykiska och fysiska hälsa och sociala välbefinnande. Barn- och elevhälsan ska arbeta för att säkerställa tidigt stöd för dem som behöver det och främja samarbetet med barnens och elevernas familj och andra närstående.

Verksamheten inom barn- och elevhälsan genomförs som ett sektorsövergripande samarbete mellan huvudmannen för barnomsorgen och grundskolan, Ålands hälso- och sjukvård, socialväsendet samt vid behov andra samarbetspartner.

På varje daghem och i skolan finns en barn- och elevhälsogrupp som ansvarar för planeringen, utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av barn- och elevhälsan.

Barn- och elevhälsoarbetet beskrivs i barn- och elevhälsoplanen för NÅUD.

Under NÅUD finns kuratorer anställda för distriktet barn och elever. Barn- och elevhälsans psykologtjänster finns samordnade under Mariehamns stad som en köptjänst och administreras via NÅUD.

Skolskjuts och inkvartering

2.13 Elevskjuts

I enlighet med 64 §del III i LBG ska kommunen ska ordna elevskjuts och ledsagning för

- 1) en elev i årskurserna ett till tre som har en skolväg som är längre än tre kilometer och en elev i årskurs fyra till nio som har en skolväg som är längre än fem kilometer,
- 2) en elev vars skolväg är alltför ansträngande eller farlig med beaktande av elevens ålder eller andra omständigheter samt
- 3) en elev inom träningsundervisningen, om elevskjuts behövs med beaktande av skolvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. (2020/52)

Elevskjutsen och ledsagningen är avgiftsfri för eleven.

Elevskjutsen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt om den dagliga skolfärden inklusive väntetider tar högst tre timmar för en elev i årskurs ett till sex eller i specialklass och högst fyra timmar för en elev i årskurs sju till nio.

Om vårdnadshavaren ansökt om att eleven ska gå i grundskolan i ett annat skoldistrikt i hemkommunen eller i en annan kommun är kommunen inte skyldig att ordna eller bekosta elevskjuts eller ledsagning.

Skolan ordnar och bekostar skolskjuts för skjutsberättigade elever. Skolskjutsarna anordnas längs allmänna vägar (kommun- och landskapsvägar). Uppsamlingsställen fastställs av skolföreståndaren innan upphandling av skolskjutsarna inleds. Elever inskrivna i fritidshemsverksamheten är inte berättigad skolskjuts på eftermiddagar.

Kommunen kan ingå skjutsningsavtal med trafikidkare för högst tre läsår åt gången. Skolföreståndaren beslutar om skolskjutsfrågor.

NÅUD sköter upphandlingen av distriktets skolskjutsar genom en gemensam upphandling. Utbildningschefen antar anbud och tecknar avtal för skolskjutsar.

Elev är berättigad till skolskjuts mellan hemmet, där eleven är skriven och skolan i följande fall:

1. För elever i åk 1-6 om sträckan mellan hemmet och skolan överstiger 2 km.
2. Vid växelvis boende där båda vårdnadshavare är bosatta inom kommunen beviljas skolskjuts i befintliga skjutslinjer även till och från det hem där eleven inte är skriven
3. Om skolvägen kan anses vara allt för ansträngande eller farlig med beaktande av elevens ålder eller andra omständigheter.
4. Om eleven överförs till mångprofessionellt stöd i specialklass eller träningsundervisning i annat distrikt eller annan kommun.

En elev som är berättigad till skolskjuts i enlighet med någon av ovanstående punkterna 1-4 är även berättigad till skolskjuts när stödundervisning ordnas före eller efter den ordinarie skoltiden.

Den vägsträcka som anges i kap. 6.1 p. 1 avser den sträcka som eleven tillryggalägger mellan hemmet och skolan. Sträckans längd räknas enligt kortaste framkomliga allmänna väg från hemmets gårdsplan till skolans gårdsplan.

Om en elevs vårdnadshavare anhåller om skolskjuts med hänvisning till att skolvägen är farlig ska beslutsfattaren konsultera Ålands landskapsregerings infrastrukturavdelning. Beslutsfattaren har sedan rätt att klassificera den aktuella vägsträckan som farlig och anordna skolskjuts även om sträckan är kortare än vad som stadgats i kap. 6.1 p. 1

Vid tillfällig sjukdom eller vid olycksfall har skolan rätt att bevilja skolskjuts åt en elev i enlighet med den tid som anges i läkarintyg.

Skolföreståndaren kan överenskomma med vårdnadshavaren till en elev som är skjutsberättigad att understöda skjutsning som anordnas av vårdnadshavaren.

En elev som inte är skjutsberättigad enligt ovanstående stadganden kan genom överenskommelse mellan vårdnadshavaren och trafikidkaren anlita skolskjuts såvida det finns plats i skjutslinjen.

Om en elev med hemort i kommunen på vårdnadshavarens anhållan och med utbildningschefens godkännande går i annan kommuns grundskola ordnas eller bekostas inte skolskjuts av Finströms kommun.

Om en elev från annan kommun på vårdnadshavarens anhållan beviljats rätt att gå i kommunens skola ordnas eller bekostas inte skolskjuts av Finströms kommun.

Skoltransporter som eleverna gör under arbetsdagen och som hänför sig till skolans undervisning ordnas och bekostas av Finströms kommun.

2.14 Inkvartering

Om skolresan för en elev inte kan ordnas på det sätt som bestäms i 64 § i del III har eleven rätt till fri inkvartering. Fri inkvartering för en elev omfattar avgiftsfri kost och logi samt skjuts mellan inkvarteringsstället och hemmet den dag då elevernas skolarbete börjar och slutar samt före och efter veckoslut och andra lov dagar.

En elev har inte rätt till fri inkvartering under jul- och sommarloven och inte utan tvingande skäl under annat lov eller vid avbrott i skolarbetet under minst två dagar.

Beroende på boningsort planeras inkvarteringen efter behovet.

3 Barns och elevers delaktighet

Barn ska få lära sig om sina rättigheter och ska ha en möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad. Rutiner för hur barn och elever hörs i frågor som berör dem ska finnas i kommunen

Vid Källbo skola finns ett elevråd som beskrivs närmare i skolans arbetsplan. Elevrådet kan lyfta ärenden till skolföreståndaren. Skolföreståndaren och utbildningschefen har elevrådet som instans för hörande av ärenden som berör dem.

I barnomsorgen finns tillgång till bl.a. Rädda Barnens metoder som Rådde rådjur och "barnkonsekvensanalys", material för bedömning av konsekvenser för barn och ungdomar.

4 Hemundervisning

I enlighet med kapitel 6 27-30 § i del III i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola kan vårdnadshavare anmäla att de väljer att deras barn ska fullgöra sin läroplikt genom hemundervisning.

4.1 Anmälan

Vårdnadshavarna ska läsårsvis skriftligt anmäla till hemkommunen att läroplikten fullgörs genom hemundervisning. Till anmälan ska fogas en plan över hur vårdnadshavaren ska ordna undervisningen så att hela läroplikten fullgörs. Vid byte av bosättningskommun ska vårdnadshavaren tillstålla den nya kommunen den senaste redogörelsen enligt 29 § 1 mom. i del III över barnets utveckling och framsteg i förhållande till läroplanen.

Anmälan om hemundervisning görs till utbildningschefen innan läsåret inleds. Till anmälan bifogas en plan över grundskoletiden, till skolan lämnas en plan för läsåret. Ett förvaltningsbeslut på mottaget meddelande om hemundervisning skickas till vårdnadshavarna.

Rutiner för utvärdering

Då ett barn fullgör sin läroplikt genom hemundervisning ska barnets utveckling och framsteg i förhållande till läroplanen prövas av kommunen en gång per termin. Efter tillsynen sammanställer kommunen en skriftlig redogörelse över barnets framsteg vilken ges till vårdnadshavarna.

Vårdnadshavarna ska i god tid innan tillsynen lämna in en redogörelse för periodens arbete. Tillsynen tar fasta på barnets framsteg genom diskussioner med barnet, skriftliga och muntliga prov, praktiska prov, studier och portfolier som beskriver studieresultaten.

Om ingen av barnets vårdnadshavare har svenska som modersmål ska barnets kunskaper i ämnet svenska särskilt uppmärksammas vid tillsynen. Barnet kan delta i den förberedande undervisning för elever med annat modersmål än svenska som grundskolan i hemkommunen ordnar.

Om barnets framsteg vid tillsynen är väsentligt lägre än vad som rimligen kan förväntas ska kommunen meddela vårdnadshavarna detta så att de kan åtgärda bristerna under kommande termin

Om barnets utveckling och lärande under ett läsår uppvisar allvarliga brister och kommunen anser att barnets läroplikt inte fullgörs genom hemundervisningen och att vårdnadshavaren inte uppfyller sin skyldighet att ansvara för att barnet fullgör sin läroplikt, kan kommunen fatta ett beslut om att avbryta hemundervisningen och kräva att barnet uppfyller läroplikten i grundskolan eller i en ersättande grundskola. Ett beslut om avbrytande av hemundervisning ska fattas skriftligen av grundskolechefen eller utbildningschefen. Ärendet bereds av skolföreståndaren eller skolans rektor. Innan beslutet fattas ska barnet och dennes vårdnadshavare samt eventuellt andra sakkunniga höras.

Då ett barn fullgör sin läroplikt genom hemundervisning prövas barnets utveckling och framsteg i förhållande till läroplanen en gång per termin. Prövningen görs av lärare Källbo skola genom att träffa eleven fysiskt. Utvärderingen kan ske genom muntlig genomgång, portfolio eller annat på förhand överenskommet sätt. Efter prövningen sammanställer skolan en skriftlig redogörelse över barnets framsteg vilken ges till vårdnadshavarna.

Om barnets framsteg vid prövningen är väsentligt lägre än vad som kan förväntas meddelas vårdnadshavarna om detta så att de kan åtgärda bristerna under kommande termin. Om barnets utveckling och lärande uppvisar allvarliga brister så att läroplikten inte fullgörs kan hemundervisningen avbrytas genom ett skriftligt beslut av utbildningschefen.

Då barnet har förvärvat de kunskaper och färdigheter som motsvarar grundskolans lärokurs eller det har förflutit tio år sedan läroplikten började, konstaterar förbundsstyrelsen genom utbildningschefen att läroplikten har upphört och intyg över att läroplikten fullgjorts hemma utfärdas.